

Począwszy od marca 2020 roku realizacja wytycznych z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych w dużym stopniu zdeterminowana została stopniem zagrożenia związanego z pandemią COVID-19. W zależności od aktualnej sytuacji epidemicznej oraz konieczności zastosowania obostrzeń, mających na celu ograniczenie transmisji koronawirusa, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Marii Grzegorzewskiej w Zielonej Górze na bieżąco modyfikowała sposób realizacji swoich przedsięwzięć.

W roku szkolnym 2020/2021 sporym wyzwaniem była działalność w zakresie promocji czytelnictwa w dobie pandemii. Mimo restrykcji związanych ze stosowaniem reżimu sanitarnego czy lockdownem, podjęliśmy działania, mające na celu wspomaganie nauczycieli w obszarze upowszechniania czytelnictwa oraz rozwijania kompetencji czytelniczych dzieci i młodzieży, przenosząc je do przestrzeni online.

Jedną z propozycji w tym obszarze jest tablica wirtualna „Promocja czytelnictwa” będąca kolekcją linków do serwisów z ofertą metod, narzędzi i gotowych zasobów, dzięki którym nauczyciele mogą inspirować swoich uczniów do ciekawych wyborów lekturowych i rozbudzać zamiłowanie do czytania. Tablica utworzona w aplikacji Wakelet jest dostępna na stronie internetowej Biblioteki oraz jej facebookowym profilu.

Korzystając z możliwości, jakie daje zastosowanie nowoczesnych narzędzi TIK, zachęcamy też do zmierzenia się ze swoją wiedzą literacką poprzez rozwiązywanie quizów. W internetowym serwisie Quizme utworzono profil Biblioteki, na którym opublikowane zostały następujące propozycje, dostępne na stronie www.pbw.zgora.pl i bibliotekarskim fanpage’u:

- *Balladyna - quiz dla miłośników literatury;*
- *Cyprian Kamil Norwid - życie i twórczość;*
- *Krzysztof Kamil Baczyński –quiz o życiu i twórczości poety pokolenia Kolumbów;*
- *Leopold Tyrmand - quiz dla miłośników literatury;*
- *Stanisław Lem - życie i twórczość;*
- *Quiz literacki Szczęśliwa trzynastka;*
- *Tadeusz Rożewicz - życie i twórczość;*
- *Tydzień Bibliotek w Polsce.*

Wybór tematyki quizów wiąże się z ogłaszaniem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej rokiem danego pisarza, wyborem lektury w ramach Narodowego Czytania, bądź innym ważnym wydarzeniem, które inspirowało nauczycieli bibliotekarzy PBW w Zielonej Górze do podejmowania okolicznościowych działań. Często przyjmowały one formę kompleksowej aktywności na rzecz popularyzacji obchodów roku danego twórcy poprzez organizację wystawy ze zbiorów PBW, tematycznego zestawienia bibliograficznego czy okolicznościowej planszy.

Okazją do zintensyfikowania działań na rzecz upowszechniania czytelnictwa był XVIII Ogólnopolski Tydzień Bibliotek pod hasłem „Znajdziesz mnie w bibliotece”.

Tydzień Bibliotek w Polsce obchodzony w dniach 8-15 maja to wyjątkowy czas promocji bibliotek, czytelnictwa i bibliotekarzy. Z tej okazji Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Zielonej Górze zaprosiła czytelników do wirtualnej podróży, w formie prezentacji wideo, po wybranych bibliotekach na świecie. Z kolei zaproszenie do sięgania po zbiory PBW stanowił materiał promocyjny na temat audiobooków opublikowany na stronie internetowej i Facebooku. Do takiej właśnie formy obcowania z literaturą zachęcaliśmy również poprzez zamieszczenie informacji o audiobookach online dostępnych bezpłatnie w bibliotece cyfrowej POLONA oraz na stronie wolnelektury.pl.

Naszą misję „zarażania” czytaniem realizujemy również podczas corocznego Forum Bibliotek Szkolnych Województwa Lubuskiego, któremu towarzyszy wystawa zbiorów poświęconych tematyce przedsięwzięcia, dostępna także w formule online. Ideą VII Forum Bibliotek Szkolnych Województwa Lubuskiego pn. „Biblioterapia i bajkoterapia w szkole”, które odbyło się 17 listopada 2020 r., było promowanie terapeutycznej wartości literatury. Sytuacja nauki zdalnej, trudna dla uczniów przede wszystkim ze względu na ograniczenia w kontaktach społecznych, poczucie izolacji i lęku przed wyzwaniem nowej sytuacji, sprawiła, że PBW w Zielonej Górze zachęcała nauczycieli do popularyzacji czytania jako formy biblioterapeutycznego wsparcia dzieci i młodzieży.

Podobne założenie towarzyszyło zdalnym spotkaniom międzyszkolnego zespołu nauczycieli działającego w ramach Sieci współpracy i samokształcenia – „Terapeutyczna wartość literatury”, koordynowanej przez nauczyciela bibliotekarza PBW w Zielonej Górze - Aleksandrę Kmiećkowiak. W 2020 roku odbyło się spotkanie, na którym prezentowano zyskującą na popularności interesującą formę pracy z młodym czytelnikiem, a mianowicie „Storytelling – snucie opowieści”. W 2021 roku uczestnicy Sieci poznawali tajniki „Kamishibai – narzędzia edukacyjnego nauczyciela”.

Promocja literatury pięknej i zachęcanie do sięgania po biblioteczne zbiory odbywa się też poprzez wystawy. Warto wspomnieć choćby o wrześniowej ekspozycji poświęconej Juliuszowi Słowackiemu - autorowi „Balladyny”. Wystawa zorganizowana została w ramach Narodowego Czytania. Biblioteka rokrocznie włącza się w akcję, której podstawowym celem jest popularyzacja czytelnictwa, zwrócenie uwagi na potrzebę dbałości o polszczyznę oraz wzmocnienie poczucia wspólnej tożsamości. Inne wystawy, poprzez które zapraszaliśmy do sięgania po literaturę piękną, to: ekspozycja poświęcona Tadeuszowi Różewiczowi, zorganizowana z okazji obchodów Roku Tadeusza Różewicza, „Polska w baśniach, legendach i podaniach” oraz „Polscy laureaci literackiej Nagrody Nobla”.

Do wyobraźni naszych czytelników staramy się również przemówić poprzez osobiste rekomendacje wybranych książek (najczęściej nowości) ze zbiorów PBW. Z recenzjami naszych nauczycieli bibliotekarzy można zapoznać się na stronie www.pbw.zgora.pl, na Facebooku, w czasopiśmie „Bibliotekarz Lubuski” oraz w audycjach z cyklu „News pedagogiczny” w Akademickim Radiu Index.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Marii Grzegorzewskiej od kilku lat jest orędownikiem akcji „Książka na św. Jana”, polegającej na obdarowywaniu książkami. Udało się ją zorganizować 24 czerwca 2021 r. w dniu imienin polskiego poety epoki renesansu, Jana Kochanowskiego. Wszyscy odwiedzający Bibliotekę czytelnicy otrzymali w prezencie książkę, którą samodzielnie wybrali z szeregu proponowanych tytułów. Możliwość pozyskania książek do domowej biblioteczki daje także całoroczny kiermasz książki, który cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem.

W kolejnym roku szkolnym planujemy następne oraz kontynuację przedsięwzięć, zmierzających do podniesienia kompetencji i zainteresowań czytelniczych dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Formę naszych działań musieliśmy niejednokrotnie modyfikować, dostosowując do wymogów reżimu sanitarnego i zamieniając niektóre inicjatywy na działania wyłącznie w postaci internetowej zwłaszcza w okresie zwiększonego zagrożenia epidemicznego.

Nie gaśnie przy tym nasz zapał ani ambicja, by promować czytelnictwo, a w szczególności oferować wsparcie szkołom i placówkom oświatowym w rozwijaniu kultury czytelniczej dzieci i młodzieży, mimo trudnień związanych z obecnością pandemii w naszej rzeczywistości zawodowej. Chcemy inspirować, zachęcając do czytania poprzez różnorodność naszej oferty oraz utrzymywanie wysokiej jakości w jej kreowaniu i realizacji.

Anna Aleksandrowicz